

Nadační fond Jaroslava Heyrovského, Na Truhlářce 4, Praha 8

Jaroslav Heyrovský Endowment Fund

IČO: 604320047

Výroční zpráva o činnosti

Nadačního fondu

Jaroslava Heyrovského

za rok 2018

Schválena na zasedání správní rady

Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského dne 20. 6. 2019

1. Historie

Ustavující schůzka zakladatelů, navržené správní rady a členů čestného předsednictva Nadace Jaroslava Heyrovského se konala 16. 6. 1993 v Institutu dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (IDM MŠMT) v Praze 2, kde byl projednán první návrh statutu a zakládací listiny.

Dne 10. 9. 1993 byla Nadace Jaroslava Heyrovského zaregistrována na Obvodním úřadu v Praze 2. Po přestěhování sídla nadace – IDM MŠMT – na začátku roku 1997 do Prahy 10 byla nadace přeregistrována u Obvodního úřadu v Praze 10 (15. 10. 1997).

Podle zákona o nadacích 227/1997 Nadace Jaroslava Heyrovského následně požádala o zápis do nadačního rejstříku už jako Nadační fond Jaroslava Heyrovského (NF JH, od 3. 3. 1999).

Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (NIDM MŠMT) – nástupnická organizace IDM MŠMT – byl ministerstvem ke dni 31. 12. 2013 zrušen. Adresa NF JH byla proto změněna na **Na Truhlářce 4/2066, Praha 8**.

2. Úvod

Tato zpráva o činnosti NF JH je zpracována za období kalendářního roku 2018. V hodnoceném období byly činnosti NF JH upřesněny zasedáním správní rady v červnu 2018.

NF JH vyvíjel aktivity v souladu s plánem i posláním NF JH.

Celkově je možno konstatovat, že byly splněny záměry pro rok 2018.

3. Předávání Cen NF JH

Hlavní a tradiční akcí NF JH je každoroční udílení Cen NF JH navrženým laureátům ze SOČ a zvolených předmětových soutěží, které probíhá v prosinci při příležitosti výročí narození prof. Jaroslava Heyrovského (*20. 12. 1890).

Udělování Cen NF JH se datuje od roku 1994, kdy byly ceny uděleny jednotlivě za originální řešení vítězi Matematické olympiády – programování, dále vítězi praktické části Biologické olympiády a dvěma autorům vítězné práce SOČ z fyziky. Od roku 1996 se rozšířil počet oceňovaných soutěží dále o Matematickou olympiádu kat. A, Fyzikální olympiádu, Chemickou olympiádu kat. A a kat. E, a začaly být oceňovány dvě až čtyři vybrané práce ze Středoškolské odborné činnosti. Později byly přibrány i humanitní předmětové soutěže: Olympiáda v českém jazyce a Soutěž mladých historiků (později Dějepisná olympiáda).

Za úspěchem studentů v předmětových soutěžích stojí velmi často jejich učitelé, ačkoliv obvykle tvrdí, že jejich žáci jsou tak výjimečně nadaní, že jejich pomoc příliš nepotřebují. I kdyby to byla pravda, tak zájem učitele o výsledky svého žáka je vždy motivující a povzbuzující. Správní rada NF JH si plně uvědomuje význam učitelů pro rozvoj talentovaných studentů, a proto se snaží – v rámci finančních možností – oceňovat i učitele laureátů Ceny NF JH.

Udílání Cen NF JH za rok 2018 proběhlo u příležitosti nedožitých 128. narozenin prof. Jaroslava Heyrovského dne 12. prosince 2018. Ceny byly již tradičně předány v aule Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v. v. i. (ÚFCH JH AV ČR) v Praze 8, Dolejškova ul. 3. Obdrželo je celkem dvanáct středoškoláků z celé České republiky (viz *Příloha 1*). Na předávání Cen NF JH byli pozváni a oceněni i učitelé oceněných studentů. Předávání cen se dále zúčastnili i rodiče, konzultanti, předsedové ústředních komisí olympiád a další milí čestní hosté.

Studenty a hosty přivítala jménem ústavu Ing. Květa Stejskalová, CSc. Své zdravice krátce přednesli i někteří čestní hosté. Jménem národního institutu pro další vzdělávání (NIDV) a jménem MŠMT promluvila Mgr. et Mgr. Helena Plitzová, ředitelka NIDV. Jaroslava Heyrovského a jeho odkaz představila Ing. Květa Stejskalová, CSc. prostřednictvím nového kalendáře na rok 2019 s názvem "Příběh kapky 2019" vytvořeného z archivních fotografií. Kalendáře obdrželi nejen ocenění studenti a pedagogové ale i další hosté.

Autoři tří oceněných prací SOČ Pavel Štěpánek (Gymnázium Opava), Ondřej Louda a Robin Okurka (SPŠSE v Liberci) a Daniel Krejčí (SŠIE v Pardubicích) představili své práce a odpovídali na dotazy z pléna.

Při příležitosti předávání Cen NF JH Český svaz vědeckotechnických společností (ČSVTS) finančně ocenil pět pedagogů či konzultantů, jejichž studenti získali ocenění ČSVTS již na celostátní přehlídce SOČ v Olomouci v červnu 2018. Ocenění předával doc. Ing. Zdeněk Trojan, CSc., emeritní předseda ČSVTS a předseda českého výboru FEANI (viz *Příloha 2*).

Na akci se vedle NF JH a ÚFCH JH AV ČR dále významně podílel i NIDV. Akci podpořila knihovna AV ČR.

Ceny NF JH předávali ředitelka NIDV Mgr. et Mgr. Helena Plitzová, náměstkyně NIDV Mgr. Irena Hošková spolu s Ing. Mirkou Fatkovou, vedoucí Talentcentra NIDV, Ing. Květa Stejskalová, CSc. z ÚFCH JH AV ČR a PaedDr. Milan Škrabal, předseda Ústřední komise Středoškolské odborné činnosti. Ocenění studenti obdrželi finanční odměnu ve výši **2 000 Kč**, diplom, knihy z Nakladatelství Academia, pamětní medaili J. Heyrovského a věcné dary od společnosti Metrohm Česká republika s.r.o. a ÚFCH JH AV ČR.

Ocenění učitelé a konzultanti obdrželi pamětní list, knihu Nakladatelství Academia a poukázku k nákupu v hodnotě 1 000 Kč, dar od společnosti Metrohm Česká republika s.r.o.

Seznam 12 oceněných studentů a učitelů je obsahem *Přílohy 1* této zprávy.

Po oficiální části byl prostor i na neformální rozhovory s hosty a studenty.

Česká televize 12. 12. 2018 natočila a odvysílala (2x) krátkou reportáž z předávání Cen NFJH 2018, zahrnující rozhovor s oceněným studentem a pedagogem. Lze spustit z odkazu - <https://www.jh-inst.cas.cz/media/ceska-televize-zpravy-ceny-nadacniho-fondu-j-heyrovského>.

Fotodokumentace je k dispozici na www.njh.cz v rubrice fotogalerie (ukázka z fotogalerie viz *Příloha 4*).

4. Sponzoři, partneři, patroni

NF JH získal už v roce 2016 nového sponzora: společnost Metrohm Česká republika s.r.o. Jeho podpora pokračovala i v roce 2018 (finanční dar 20 000 Kč a věcný dar v hodnotě 11 000 Kč).

Jako nový sponzor se v roce 2017 připojila společnost DataApex, s.r.o., která přispěla i v roce 2018 (dar 10 000 Kč).

Nakladatelství Academia opět, jako každoročně, věnovalo oceněným studentům i učitelům hodnotné knižní dary prostřednictvím Knihovny AV ČR.

5. Hodnocení akcí pro učitele a žáky středních a základních škol

V roce 2018 uspořádal ústav 117 popularizačních a vzdělávacích akcí/programů pro studenty VŠ, žáky SŠ a ZŠ, předškoláky MŠ a zájemce z široké veřejnosti, které navštívilo celkem 9 800 návštěvníků. Jejich cílem je popularizovat vědu a vědce s jejich výsledky a šířit odkaz nositele Nobelovy ceny za chemii Jaroslava Heyrovského, jenž dnešní ÚFCH JH AV ČR založil (v 50. letech 20. století jako Polarografický ústav). Na jejich uspořádání se tak, jako každoročně, spolupodílel i NF JH.

Podrobný harmonogram programů roku 2018 pod názvem Žijeme chemií 2018 je archivován ve webové aplikaci popularizačního projektu Tři nástroje s adresou <http://www.3nastroje.cz/detail.php?p=48>.

Přehled nejvýznamnějších popularizačně-vzdělávacích programů a akcí roku:

O festivalu *Týden vědy a techniky TVT 2018* vědci ÚFCH JH připravili pro veřejnost setkání s vědou a výzkumem v celkové délce trvání 53 hodin. Přednášelo se, chodilo do laboratoří, experimentovalo na workshopech, ale taky hrálo chemické divadlo pro ty nejmenší badatele. Vznikla pestrá ochutnávka vědy, kterou navštívilo celkem 640 zájemců ve věku od 3 do úctyhodných 85 let.

Pro žáky a pedagogy středních škol pokračoval program *Den (s) vědcem* zahrnující workshopy, praktická měření či popularizační přednášky a exkurze. Žáci ze základních či mateřských škol z celé ČR absolvovali workshopy *Chemie není nuda* (2. stupeň ZŠ) nebo chemická divadla představující chemii a profesi vědce pod názvem *Posviť si citronem na duhu* (1. stupeň ZŠ a předškoláci MŠ).

Zájemcům z veřejnosti byl také věnován program sobotních workshopů (1x měsíčně) pod názvem *Cesta za nobelovkou* – díl IV a V. 40 dětí ve věku 5–15 let mělo opět možnost seznámit se s chemií a fyzikou prostřednictvím experimentování v laboratoři.

29 středoškoláků z 15 škol z celé ČR navštívilo tradiční srpnovou školu (20.–24. 8. 2018) *NANOškola 2018*, která byla již potřetí podpořena projektem MŠMT v programu Podpory nadaných žáků SŠ a ZŠ (projekt 0010/7/NAD/2018).

Celoroční stáže v projektu *Otevřená věda AV ČR 2018* v ústavu absolvovalo 15 středoškoláků. Dalších 33 středoškoláků docházely do ústavu na své mimoškolní stáže (v projektu Tři nástroje), či zde studenti vykonali odborné praxe (studenti několika pražských škol či SPŠCH z Ostravy).

Ústav se na dva roky zapojil do dvou projektů *Šablony SŠ* v programu *OP VVV* (strukturální fondy MŠMT) řešených Masarykovou střední školou chemickou (MSŠCH) z Prahy 1 a Biskupským gymnáziem (BiGy) ze Žďáru nad Sázavou a svými výukovými bloky obohatil a zpestřil výuku v chemii a fyzice.

V roce 2018 ústav uspořádal celkem 7 výstav: 3 x vlastní putovní výstavu *Příběh kapky* připomínající vědce Jaroslava Heyrovského (25. výstava v Českém Krumlově, 26. ve Znojmě a 27. v Pardubicích). Virtuální podoba výstavy, která trvá od roku 2009, a za celou dobu jejího trvání ji navštívilo okolo 29 500 návštěvníků, je aktualizována na její webové stránce s adresou <http://www.heyrovsky.cz>). Dále tým výstavy spolupracoval na vytvoření výstavy *Zlaté české ruce a století* expozicí o Jaroslavu Heyrovském a polarografii (Regionální muzeum Vysoké Mýto). V ústavní komorní Galerii 4P proběhly 3 samostatné výstavy s různou tematikou: tradiční každoroční výstava *Nejen prací živ je vědec*, výstava *Věda a umění/ Umění a věda II* a výstava *Lumír Čmerda: Pastely*.

6. Správní rada

Správní rada se sešla v průběhu roku 2018 celkem třikrát:

- v červnu (účetní uzávěrka 2017, výroční zpráva 2017, plán 2018 – 2. pololetí),
- v říjnu – neúplná (příprava předávání cen),
- v prosinci (vlastní předávání cen).

7. Správní orgány Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského

Správní rada pracovala ve složení.

Členové správní rady:

- Mgr. Jitka Macháčková, předsedkyně SR, čestná předsedkyně SOČ
- doc. RNDr. Leo Boček, CSc., Matematická olympiáda, MFF UK Praha
- doc. RNDr. Karel Holada, CSc., PedF UK, VŠCHT
- RNDr. František Zemánek, CSc., Chemická olympiáda (zemřel v listopadu 2018)
- Ing. Květoslava Stejskalová, CSc., tajemnice zástupce ředitele pro vzdělávání ÚFCH JH AV ČR, místopředsedkyně SR
- prof. Ing. Bohumil Vybíral, CSc., Fyzikální olympiáda, UHK
- Ing. Miroslava Fatková, vedoucí Talentcentra NIDV
- doc. RNDr. Jan Kotek, Ph. D., Chemická olympiáda, PřF UK

Revizor:

- Ing. Helena Božková

8. Vztahy s veřejností

V médiích byly v souvislosti se slavnostním předáváním Cen NF JH zveřejněny stručné informace (Český rozhlas, Česká televize, některá tištěná a internetová média).

Česká televize ve svém aktuálním zpravodajství dvakrát informovala o předávání Cen NF JH (12. 12. – odkaz na archiv ČT – <https://www.jh-inst.cas.cz/media/ceska-televize-zpravy-ceny-nadacniho-fondu-j-heyrovskeho>).

Průběžně je aktualizována webová stránka NF JH (www.njh.cz), která byla spuštěna v roce 1999 (*Příloha 3 – graf sledovanosti*).

9. Další osvětové aktivity

NF JH aktivně spolupracoval s Talentcentrem NIDV (Ing. M. Fatková). Další pracovníci NIDV se aktivně účastní předávání cen.

Prostřednictvím místopředsedkyně Ing. K. Stejskalové, CSc. a Ing. M. Fatkové se NF JH účastní nejrozličnějších kulatých stolů, besed a přednášek v souvislosti s péčí o nadané studenty v rámci ČR – např. Tvůrčí dílny SOČ v Brně, Konference českých nadějí (MUNI), České hlavy (hlavičky), Otevřené vědy AV ČR, akcí Jihomoravského centra pro mezinárodní mobilitu atp.

10. Stručná informace o hospodaření v roce 2018

V roce 2018 hospodařil NF JH se ziskem 17 934,09 Kč a ke dni 31. 12. 2018 disponoval finančními prostředky v celkové výši 37 240,46 Kč.

Nadační příspěvky byly poskytnuty ve výši 22 000 Kč. Oceněno bylo celkem dvanáct laureátů a jedenáct pedagogů/konzultantů obdrželo nepeněžní dar v celkové hodnotě 11 000 Kč (*Příloha 1*).

NF JH v tomto účetním období nevyplatil žádné mzdy ani odměny členům správní rady ani jiným osobám či subjektům.

Veškerá účetní dokumentace za rok 2018 je součástí archivu vedeného NF JH.

11. Poděkování

Patří všem členům správní rady a spolupracovníkům, kteří bez nároků na honoráře spolupracují obětavě s naším nadačním fondem.

Mimořádný objem práce odvedla paní Ing. Květa Stejskalová, CSc., s výstavou Příběh kapky o Jaroslavu Heyrovském a spolu s celou řadou doprovodných akcí. I mimo Prahu šíří dobré jméno profesora Jaroslava Heyrovského. Děkujeme i dalším nejmenovaným pracovníkům ÚFCH JH AV ČR při popularizaci jeho odkazu. Děkujeme paní Haně Francové (ÚFCH JH AV ČR) za pořízení fotografií z předávání Cen NF JH 2018.

Velmi si ceníme pomoci Talentcentra NIDV MŠMT, především paní Ing. Mirky Fatkové, Ing. Jany Ševcové a dalších ochotných spolupracovníků.

Poděkování patří sponzorům – společnosti Metrohm Česká republika s.r.o. a DataApex, s.r.o. – za finanční podporu aktivit NF JH. Děkujeme i Knihovně AV ČR a Nakladatelství Academia za dlouholetou přízeň, které se nám od nich dostává v podobě knih pro oceněné studenty a pedagogy.

12. Základní informace o Nadačním fondu Jaroslava Heyrovského

- Sídlo: 180 00 Praha 8, Na Truhlářce 4/2066
- Ing. Květa Stejskalová, CSc.; kontakt do ústavu: ÚFCH JH AVČR, Dolejškova 3, 182 23 Praha 8; telefon: 26605 3295.
- fax předsedkyně SR: 284681229, mobil 777 910 661
- www.njh.cz, info@njh.cz
- bankovní spojení: 4565359/0800 (ČS a.s., Praha 2) – běžný účet
- IČO: 60432047
- Angl. název: Jaroslav Heyrovský Endowment Fund

Výroční zpráva o činnosti NF JH v roce 2018 byla projednána a schválena na pravidelné výroční poradě správní rady dne 20. 6. 2019.

Příloha č. 1

Laureáti Cen NF JH 2018

Matematická olympiáda – kat. A

jméno	Danil Koževnikov
škola	Gymnázium Jana Keplera, Parlérova 2, Praha 6
další ocenění	účast na 59. ročníku Mezinárodní matematické olympiády, Rumunsko, stříbrná medaile
učitel	Mgr. Peter Višnovský

Matematická olympiáda – kat. P

jméno	Josef Minařík
škola	Gymnázium Brno, tř. kpt. Jaroše
další ocenění	účast na 30. ročníku Mezinárodní olympiády v informatice, Japonsko, bronzová medaile; účast na 12. ročníku Středoevropské olympiády v matematice; Polsko, čestné uznání
učitel	Mgr. Aleš Kobza, PhD.

Fyzikální olympiáda

jméno	Šimon Karch
škola	Gymnázium, Havířov Město, Komenského 2
další ocenění	účast na 49. ročníku Mezinárodní fyzikální olympiády, Portugalsko, bronzová medaile (<i>obhájil bronz z loňského roku</i>)
učitel	Mgr. Alexandra Bouchalová

Chemická olympiáda – kat. A

jméno	Jan Obořil
škola	Gymnázium Brno-Bystrc
další ocenění	účast na 50. ročníku Mezinárodní chemické olympiády, Česká republika, zlatá medaile; účast na 16. ročníku Evropské přírodovědné soutěže (EUSO), Slovinsko, absolutní vítězství, zlatá medaile
učitel	Mgr. Pavel Zouhar

Chemická olympiáda – kat. E

jméno	Petr Palivec
škola	MSŠCH, Praha 1, Křemencova 12
učitel	Mgr. Eva Vrzáčková

Biologická olympiáda

jméno	Jiří Janoušek
škola	Gymnázium Praha 4, Budějovická
další ocenění	účast na 29. ročníku Mezinárodní biologické olympiády, stříbrná medaile a účast na 16. ročníku Evropské přírodovědné soutěže (EUSO), Slovinsko, absolutní vítězství, zlatá medaile
učitel	RNDr. Jarmila Eckschlagerová

Olympiáda v českém jazyce

2. kategorie

jméno	Kateřina Orságová
škola	Gymnázium Jana Blahoslava, Ivančice
další ocenění	OČJ – oceněna Cenou NF JH 2014 za vítězství v 1. kategorii
učitel	Mgr. Eva Fukanová

Dějepisná olympiáda

jméno	Petra Gajd'oková
škola	Gymnázium Karviná – Nové Město, Mírová 1442
učitel	Mgr. Natalia Pustówka

Středoškolská odborná činnost – SOČ

02 – fyzika – 1. místo

jméno	Pavel Štěpánek
škola	Mendelovo gymnázium Opava, Komenského 5
název práce	<i>Oscilační módy buzeného nelineárního oscilátoru</i>
další ocenění	účast na 31. ročníku Mezinárodního turnaje mladých fyziků, Čína, bronzová medaile
učitel	Petr Pavlíček , emeritní ředitel gymnázia

09 – strojírenství, hutnictví, doprava, průmyslový design – 1. místo

jméno	Ondřej Louda, Robin Okurka
škola	SPŠ strojní a elektrotechnická, VOŠ Liberec, Masarykova 3
název práce	<i>Stavba 3D tiskárny</i>
učitel	Ing. Jiří Hanáček

18 – informatika – 1. místo

jméno	Daniel Krejčí
škola	DELTA – Střední škola informatiky a ekonomie Pardubice, Ke Kamenci 151
název práce	<i>Lovci perel</i>
učitel	RNDr. Jan Koupil, Ph.D.

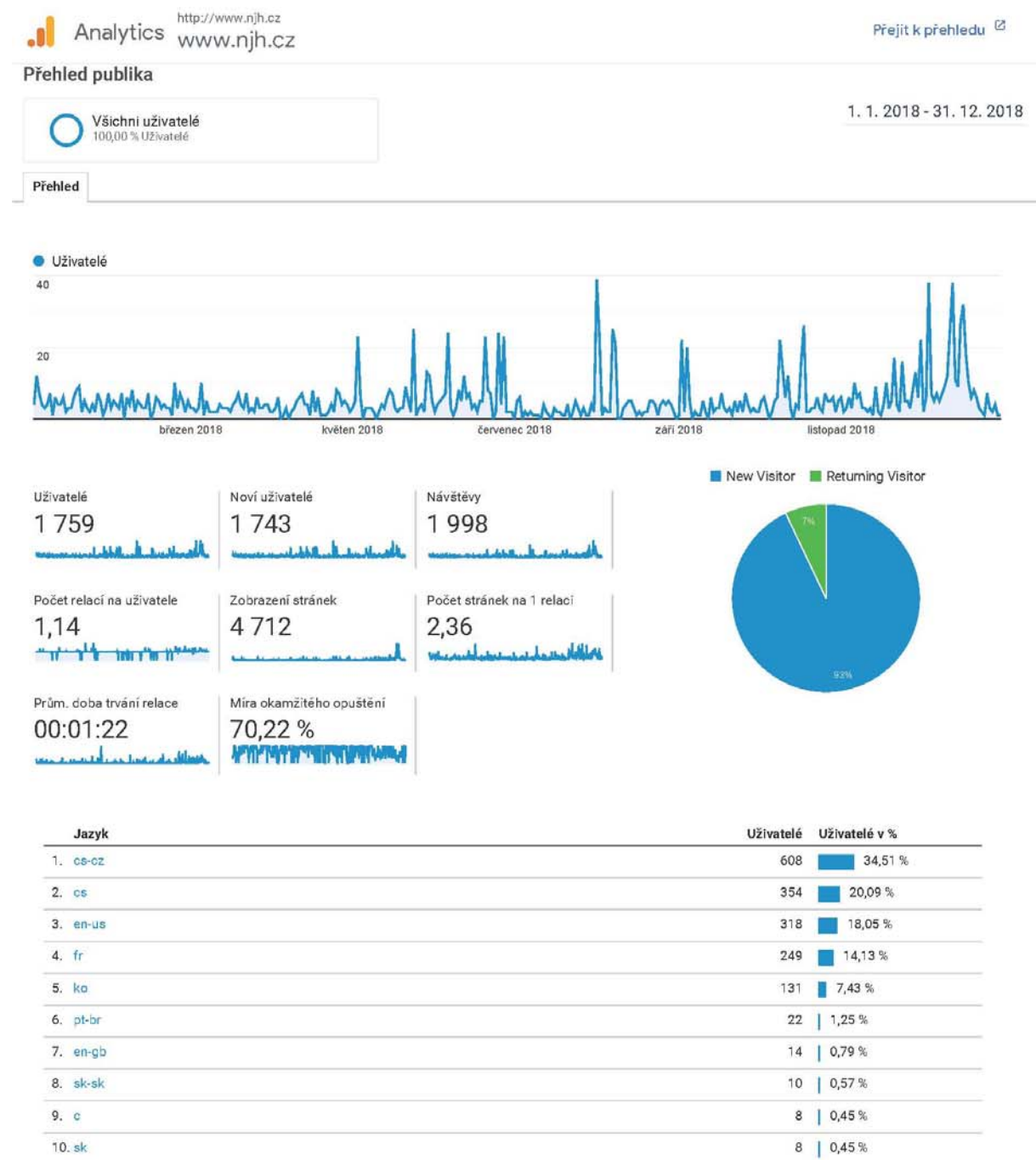
Příloha č. 2

Ceny ČSVTS – ocenění pedagogů/konzultantů vítězných SOČ prací v pěti oborech

Jméno soutěžícího	Konzultant	Pracoviště
Jakub Vácha	RNDr. Jiří Řehounek	Gymnázium Soběslav
Lenka Brlicová	MVDr. Eva Bártová, Ph.D.	Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Fakulta veterinární hygieny a ekologie
Ondřej Pelánek	RNDr. Jaroslav Koleček, Ph.D.	Ústav biologie obratlovců AV ČR
Tomáš Davídek	Ing. Jindřich Vorel, Ph.D.	SPŠ stavební Josefa Gočára, Praha 4
Veronika Babyrádová	Mgr. Jitka Herešová	Gymnázium Jana Blahoslava Ivančice

Příloha č. 3

Graf sledovanosti webové aplikace NF JH za rok 2018

Ukázka z fotogalerie z předávání Cen NF JH za rok 2018

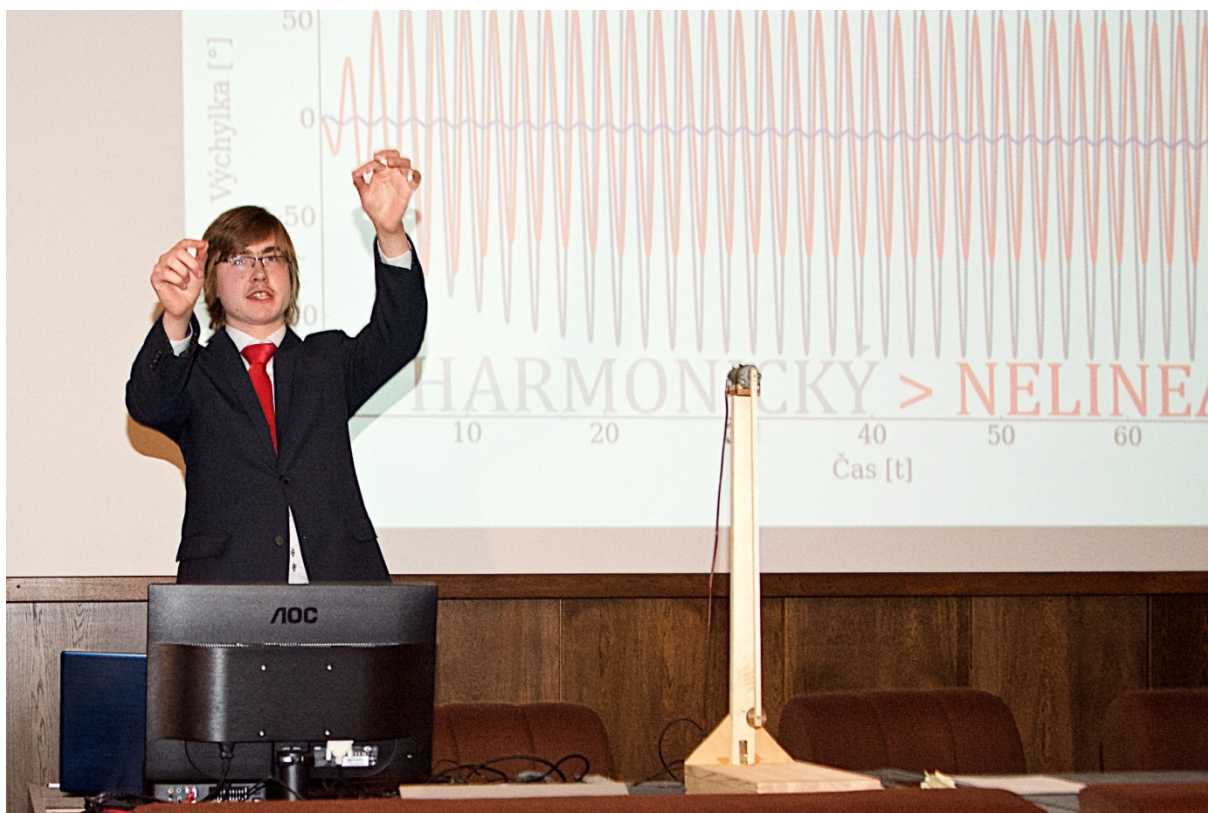
Obr. 1: Hosty přivítaly Mgr. J. Macháčková a Ing. K. Stejskalová, CSc.

Obr. 2: K odkazu J. Heyrovského pohovořil krátce i dr. Peter Barath, zástupce sponzora společnosti Metrohm Česká republika s.r.o.

Obr. 3: Slavnostního předání Cen NF JH 2018 se zúčastnili vedle oceněných studentů i jejich rodiče, pedagogové a konzultanti a řada dalších hostů.

Obr. 4: Pavel Štěpánek, jeden z autorů oceněných prací SOČ, prezentuje svou práci.

Obr. 5: Ocenění studentům a pedagogům předávali představitelé NIDV a NF JH.

Obr. 6: Pro své ocenění si přijeli i pedagogové vítězných studentů.

Obr. 7: Laureáti Cen NF JH za rok 2018.

Obr. 8: Krátkou reportáž z předávání cen natočila a odvysílala Česká televize.